3 (Sem-1/CBCS) PHI HC 1

2023

PHILOSOPHY

(Honours Core)

Paper: PHI-HC-1016

(Indian Philosophy—I)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer the following as directed : 1×10=10
 নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Which part of the Vedas is known as 'Vedanta'?

বেদৰ কোনটো অংশক 'বেদান্ত' বুলি জনা যায়?

- (b) What is the meaning of the word 'Jina'? 'জিন' শব্দটোৰ অৰ্থ কি?
- (c) Write one materialist school of Indian Philosophy.

ভাৰতীয় দর্শনৰ জড়বাদী সম্প্রদায় এটাৰ নাম লিখা।

- (d) What is the meaning of Rta? ঋতৰ অৰ্থ কি?
- (e) Name the author of Brahma Sūtra. 'ব্ৰহ্মসূত্ৰ'ৰ লেখকৰ নাম লিখা।
- (f) What is the meaning of 'Buddha'? 'বুদ্ধ' শব্দৰ অৰ্থ কি?
- (g) ''Indian Philosophy is pessimistic by nature.''
 (Write true or false)
 ''ভাৰতীয় দৰ্শন স্বভাৱত নিৰাশাবাদী।''
 (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)
- (h) The concept of Seven Forms of Judgement is associated with Jainism / Buddhism.

 (Choose the correct answer)

 সপ্তভংগী নয়ৰ ধাৰণাটো জৈনদর্শন / বৌদ্ধদর্শনৰ লগত
 জড়িত।

 (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
- (i) Did Cārvāka accept verbal testimony as a valid source of knowledge?

 যথাৰ্থ জ্ঞানৰ উৎস হিচাপে চাৰ্বাকে শব্দ প্ৰমাণক স্বীকাৰ কৰিছিলনে?
- (j) Write the name of one Upanisad. এখন উপনিষদৰ নাম লিখা।

2. Give short answers to the following questions:

 $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা:

(a) What is the literal meaning of the Bhagavad Gītā?

'ভগৱদগীতা'ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

- (b) Why did Cārvāka not admit 'Ether' as the basic element of the World?

 চাৰ্বাক দৰ্শনে কিয় 'আকাশ'ক জগতৰ মূল উপাদান হিচাপে স্থীকাৰ কৰা নাছিল?
- (c) Why is Cārvāka philosophy known as 'Lokāyata Darśana'? চাৰ্বাক দৰ্শনক কিয় 'লোকায়ত দৰ্শন' বোলা হয় ?
- (d) What is 'Triratna'?
 'ত্ৰিৰত্ন' কাক বোলে?
 - (e) What is Tripiṭaka? 'ত্রিপিটক' কি ?
 - 3. Write short notes on the following (any four) : 5×4=20 তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :
 - (a) Nature of Indian Philosophy ভাৰতীয় দৰ্শনৰ স্বৰূপ

24A/231

(Turn Over)

- (b) Vedas
- (c) Cārvāka Ethics চার্বাক নীতিবিদ্যা
- (d) Jaina Navatattva জৈন নৱতত্ত্ব
- (e) Nirvāṇa নিৰ্বাণ
- (f) Six systems of Indian Philosophy
 ভাৰতীয় দৰ্শনৰ ষড় দৰ্শন
- 4. Answer the following questions (any four): 10×4=40 তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা):
 - (a) Discuss the common characteristics of Indian Philosophy.
 ভাৰতীয় দর্শনৰ প্রধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
 - (b) "Upaniṣads are regarded as the fountain head of Indian Philosophy." Explain.
 "উপনিষদ হ'ল ভাৰতীয় দর্শনৰ প্রধান উৎস।" ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Write an explanatory note on Cārvāka theory of knowledge.
 চার্বাক জ্ঞানতত্ত্বৰ সম্পর্কে এটা ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।
- (d) Explain Anekāntavāda of Jainas. জনসকলৰ অনেকান্তবাদৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) Explain the Four Noble Truths of Buddhism. বৌদ্ধ দর্শনৰ চাৰি আর্য সত্যৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
- (f) Critically analyze the No Soul theory of Buddhism.
 বৌদ্ধ দর্শনৰ অনাত্মবাদৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।
- (g) Elucidate Mādhyamika theory of Śūnya. মাধ্যমিক শূন্যবাদ সম্পর্কে ব্যাখ্যা কৰা।
- (h) Explain Hīnayāna and Mahāyāna schools of Buddhism.
 বৌদ্ধ দর্শনৰ হীন্যান আৰু মহা্যান সম্প্রদায়ৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা আগব
 ্যোৱা।

2023

PHILOSOPHY

(Honours Core)

Paper: PHI-HC-1026

(Logic-I)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following as directed : 1×10=10
নিৰ্দেশানুযায়ী তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) "An argument in logic always involves disagreement or controversy." Is it true? "তৰ্কবিজ্ঞানৰ যুক্তিত সদায় মতানৈক্য বা বিতৰ্ক জড়িত হৈ থাকে।" কথাষাৰ সঁচানে?
- (b) An argument consists of one/two/no fixed number of premise or premises.

(Choose the correct answer)

এটা যুক্তিত এটা/দুটা/কোনো নির্দিষ্ট আশ্রয়বাক্য নাথাকে। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা) The conclusion of an inductive argument is probable/certain/both probable and certain.

(Choose the correct answer)

আগমনাত্মক যুক্তিৰ সিদ্ধান্ত সম্ভাব্য/নিশ্চিত/সম্ভাব্য আৰু নিশ্চিত উভয় প্ৰকাৰৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

'Logically true' and 'valid' are synonymous. Is it true?

'তকীয় সত্য' আৰু 'বৈধ' সমাৰ্থক। কথাষাৰ সঁচানে?

was the founder of syllogism.

(Fill in the blank)

ন্যায় অনুমানৰ উদ্ভাবক আছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The union of a set A with an empty set is equivalent to the set A/the contradictory of set A/an empty set.

(Choose the correct answer)

এটা ৰিক্ত সংহতিৰ লগত সংহতি Aৰ মিলনত, A সংহতিৰ সমতুল্য হয়/A সংহতিৰ বিৰোধ/এটা ৰিক্ত সংহতি হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Middle term is the subject of both premises in the First/Second/Third figure.

(Choose the correct answer) সংস্থানত হেতৃপদটো দুয়োটা প্রথম/দ্বিতীয়/তৃতীয় আশ্রয়বাক্যত উদ্দেশ্য পদ হিচাপে ব্যৱহাৰ হয়। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- Obversion is a kind of mediate inference. Is it correct? প্ৰতিবৰ্তন মাধ্যম অনুমানৰ এটা প্ৰকাৰ। কথাষাৰ সঁচানে?
- Who is the author of the book, Prior Analytics? Prior Analytics গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?
- Boole/Russell/John Venn is associated with the modern square of opposition.

(Choose the correct answer) আধুনিক বচনৰ বিৰোধিতাৰ বৰ্গক্ষেত্ৰৰ লগত জড়িত তৰ্কবিজ্ঞানীজন হ'ল বুল/ৰাছেল/জন ভেন। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Give brief answer for the following questions:

 $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দিয়া :

Write two common characteristics deductive and inductive inference. নিগমন আৰু আগমন অনুমানৰ মাজত থকা দুটা উমৈহতীয়া বৈশিষ্ট্য লিখা।

24A/232

(Turn Over)

- (b) Write the definition of set given by George Cantor, the founder of set theory. সংহতি তত্ত্বৰ উদ্ভাবক জৰ্জ কেন্টৰে আগবঢ়োৱা সংহতিৰ সংজ্ঞाটো निখा।
- (c) Define conversion. সমবর্তনৰ সংজ্ঞা লিখা।
- (d) Write any two valid moods of Second Figure of Nyaya. ন্যায়ৰ দ্বিতীয় সংস্থানৰ যি কোনো দুটা বৈধ মূৰ্তিৰ নাম निशा।
- (e) Draw a Venn diagram for I proposition. I বচনক ভেন চিত্ৰৰে অংকন কৰা।
- 3. Answer any four of the following questions: 5×4=20 তলৰ প্ৰশ্নসমহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:
 - (a) What is validity of an argument? Write a short note on it. যুক্তিৰ বৈধতা কি? ইয়াৰ ওপৰত এটা সংক্ষিপ্ত টোকা निখा।
 - (b) What is categorical proposition? Write the types of categorical proposition. निबलिक वहन कि? निबलिक वहनब श्रकाबमभूर कि कि লিখা।

- (c) Distinguish between argument and argument form. যক্তি আৰু যক্তিৰ আকাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
- (d) Write a short note on the rule of existential import. Existential import নিয়মৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা निथा।
- (e) Write the special rules of the Fourth Figure of Nyaya. ন্যায়ৰ চতুৰ্থ সংস্থানৰ বিশেষ নিয়মবোৰ লিখা।
- Simplify the following sentences into logical $1 \times 5 = 5$ form:

তলৰ বাক্যবোৰ তৰ্কবিজ্ঞানসন্মত বচনলৈ সৰলীকৰণ কৰা :

- Every citizen is a voter. প্ৰতিজন নাগৰিকেই ভোটাৰ।
- Any man cannot be poet. यि कात्ना मानूर कि र'व त्नाबात ।
- Almost all students are obedient. প্রায় সকলো ছাত্রই বাধ্য।
- (iv) Writers are often hard workers. লেখকসকল প্ৰায়েই পৰিশ্ৰমী।
- Virtuous alone are happy. কেৱল পূণ্যবানসকলহে সুখী।

24A/232

- 4. Answer any four questions of the following:

 10×4=40
 - তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:
 - (a) What is deductive argument? How is it different from inductive argument? 2+8=10 নিগমন অনুমান কি? ই কেনেকৈ আগমন অনুমানৰ পৰা পৃথক?
 - (b) Are arguments claims? Explain the structure of an argument with a suitable example. 2+8=10 যুক্তিক দাবী বুলি ক'ব পাৰিনে? উপযুক্ত উদাহৰণেৰে যুক্তিৰ গঠন ব্যাখ্যা কৰা।
 - (c) Explain the traditional square of opposition with the help of a diagram.

 10

 চিত্ৰৰ সহায়ত পৰম্পৰাগত বচনৰ বিৰোধিতাৰ বৰ্গক্ষেত্ৰ ব্যাখ্যা কৰা।
 - (d) What is immediate inference? What are the various kinds of immediate inference? Can immediate inference be considered as an inference? Give argument. 2+2+6=10 অমাধ্যম অনুমান কি? অমাধ্যম অনুমানৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি? অমাধ্যম অনুমানক অনুমান বুলি ক'ব পাৰিনে? যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(e) Prove the validity of the following arguments using the Venn diagrammatic technique:

5×2=10

ভেন চিত্ৰ পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি নিম্নলিখিত যুক্তিসমূহৰ বৈধতা নিৰ্ণয় কৰা :

- (i) All humans are mammals.No humans are cats.... No cats are mammals.
 - সকলো মানুহ হয় স্তন্যপায়ী জীৱ। কোনো মানুহ নহয় মেকুৰী।
 - : কোনো মেকুৰী নহয় স্তন্যপায়ী জীৱ।
- (ii) All cows are grass eaters.

 Some wild animals are grass eaters.
 - ∴ Some wild animals are cows.
 সকলো গৰু হয় তৃণভোজী।
 কিছমান বন্যপ্রাণী হয় তৃণভোজী।
 - ∴ কিছুমান বন্যপ্রাণী হয় গৰু।
- (f) Explain the intersection of sets with the proper diagrammatic presentation.

 তিপযুক্ত চিত্ৰৰ উপস্থাপনেৰে সংহতিৰ ছেদনৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (g) What is empty set? Explain the importance of empty set in set theory.
 2+8=10
 ৰিক্ত সংহতি কি? সংহতি তত্ত্বত ৰিক্ত সংহতিৰ তাৎপৰ্য
 ব্যাখ্যা কৰা।
- (h) How does Aristotle define syllogism? Write the rules of syllogism and the fallacies that arise in violation of those rules. 2+8=10 এৰিষ্টটলে ন্যায় অনুমানৰ সংজ্ঞা কিদৰে আগবঢ়াইছে? ন্যায়ৰ নিয়মসমূহ লিখা লগতে সেই নিয়মসমূহ লংঘন কৰিলে উদ্ভব হোৱা দোষসমূহ উল্লেখ কৰা।
